

ЗАВІРЮХА Анатолій Іванович (22. 08. 1935, смт Погребище, нині місто Вінн. обл.) — ветеринарний лікар. Брат [В. Завірюхи](#). Канд. біол. (1966), д-р вет. (1989) н., професор (2006), академік УААН (1995). Заслужений діяч науки і техніки України (2008). Закін. Укр. с.-г. академію (Київ, 1960). Працював вет. лікарем; ст. н. с. НДІ свинарства (Полтава, 1966–67); викл. Сум. пед. інституту (1967–68); від 1968 — в Інституті вет. медицини УААН (Київ): зав. лаб. бактеріології (від 1972), центру з вивчення інфекц. хвороб, спільних для людей і тварин (від 2009). Вивчає токсинпродукуючі властивості патоген. мікробів. Розробив низку вакцин, зокрема «Антракол» та живу спорову вакцину зі штаму K-79 Z проти сибірки, «Метакол» проти колібактеріозу, «Респін» проти респіратор. хвороб, «Сальмовак» проти сальмонельозу, а також проти класич. чуми свиней,

хвороби Тешена, для профілактики маститів корів, лейкозу великої рогатої худоби тощо. Визначив особливості перебігу епізоот. процесу сибірки в Україні у 1920–80-х рр., на основі чого обґрунтував нову схему імунізації тварин проти неї; дослідив біогенез збудника цього захворювання та ін. аероб. бацил у ґрунті, де закопані інфіковані труп.

Основні праці

Сезонные изменения микрофлоры почв мест захоронения трупов животных, павших от сибирской язвы // Науч. тр. Укр. с.-х. академии. К., 1979; Досягнення та перспективи вивчення бактеріальних захворювань сільськогосподарських тварин // Актуал. пит. вет. медицини. К., 1995; Вітчизняна жива вакцина проти сибірки тварин із штаму K-79 Z // Наук. вісн. Нац. аграр. університету. К., 2001. Вип. 36; Здобутки та перспективи в боротьбі з лейкозом великої рогатої худоби // Аграр. вісн. Причорномор'я. О., 2003. Вип. 21; Роль скотомогильників в підтриманні активності епізоотичного процесу сибірки // Вет. біотехнологія. 2006. № 8; Перебіг лейкозного процесу в стаді великої рогатої худоби на фоні профілактичної імунізації вакциною Лейкозав // Там само. 2007. № 10.

Рекомендована література

1. Слободян В. В. Завірюха Анатолій Іванович // Вчені у галузі вет. медицини. Кн. 6. К., 2001;
2. Лісовенко М. Вакцина життя академіка Завірюхи // Уряд. кур'єр. 2005, 5 трав.

[А. Ф. Ображей](#)

Бібліографічний опис:

Завірюха Анатолій Іванович / А. Ф. Ображей // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15072>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).